

Stát a svoboda

Výzkumná zpráva

Praha 2016

Obsah

---

1. Charakteristika a metodika projektu (slide 3-4)
2. Analýza výsledků
  - 2.1. Hodnocení státních institucí a organizací (slide 5)
  - 2.2. Názor na redukci státního aparátu (slide 6)
  - 2.3. Omezení činnosti státu a zlepšení ekonomické situace (slide 7)
  - 2.4. Zvýšení ekonomické úrovně státu na úroveň Německa (slide 8-9)
  - 2.5. Důležitost svobodného rozhodování pro občany (slide 10)
  - 2.6. Rozhodování o vlastním životě (slide 11)
  - 2.7. Možnosti zvýšení svobody občanů (slide 12-13)
3. Shrnutí
4. Dotazník

Cíl a tematické zaměření projektu

Cílem projektu bylo zjistit, jaké podmínky vytváří stát pro svobodný rozvoj občanů, jak umožňuje rozvoj svobody a demokracie a jak svobodní se občané cítí v těchto podmínkách.

Zjišťovány tyto skutečnosti:

- Jak státní instituce a organizace zasahují do života lidí?
- Jak občané vnímají přebujelý státní aparát?
- Jaký postoj mají lidé k činnosti státu pro zlepšení ekonomické situace?
- Jak důležité je pro občany rozhodování o svých záležitostech?
- Co by napomohlo k tomu, aby se lidé cítili svobodnější

Metodika projektu

Metodikou sběru dat bylo online dotazování na panelu respondentů, výzkumný vzorek reprezentuje populaci ČR.

Cílovou skupinou k dotazování byli občané starší 18 let z celé ČR

Výběr vzorku kvótní, vzorek je reprezentativní (region, pohlaví, věk, vzdělání, velikost sídla domácnosti)

Velikost vzorku: n=500, z území celé ČR

Timing projektu: dotazování se uskutečnilo v měsíci říjnu-listopadu 2016

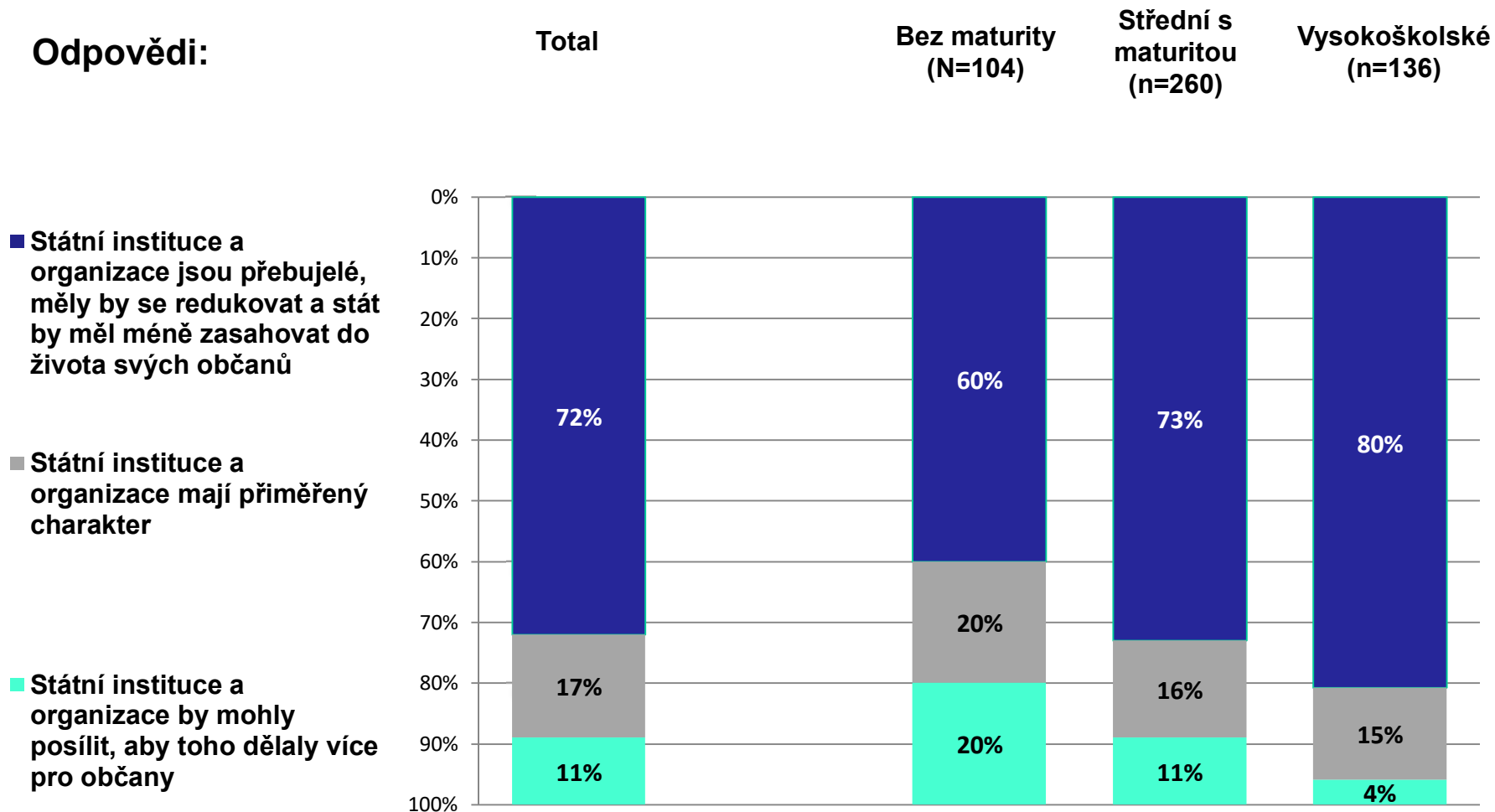
Průměrná délka rozhovoru byla cca 10 minut,

Sběr a kontrolu dat realizovala agentura: **Data Collect, s.r.o.**

Hodnocení státních institucí a organizací

Q. 1a. Která z následujících možností se nejvíce blíží Vašemu názoru na úlohu státního aparátu v České republice? r?

Odpovědi:

Komentář

Velká většina občanů hodnotí státní instituce a organizace jako přebujelé a měly by se v důsledku toho redukovat. S přebujelostí státních institucí a organizací souvisí též fakt, že by měl stát následně toho méně zasahovat do života a práce občanů.

Opačný názor, nárůst počtu a činnosti státních institucí a organizací si přeje jen velmi málo lidí. Neutrální hodnocení, tedy zachování současného stavu má rovněž malou podporu občanů.

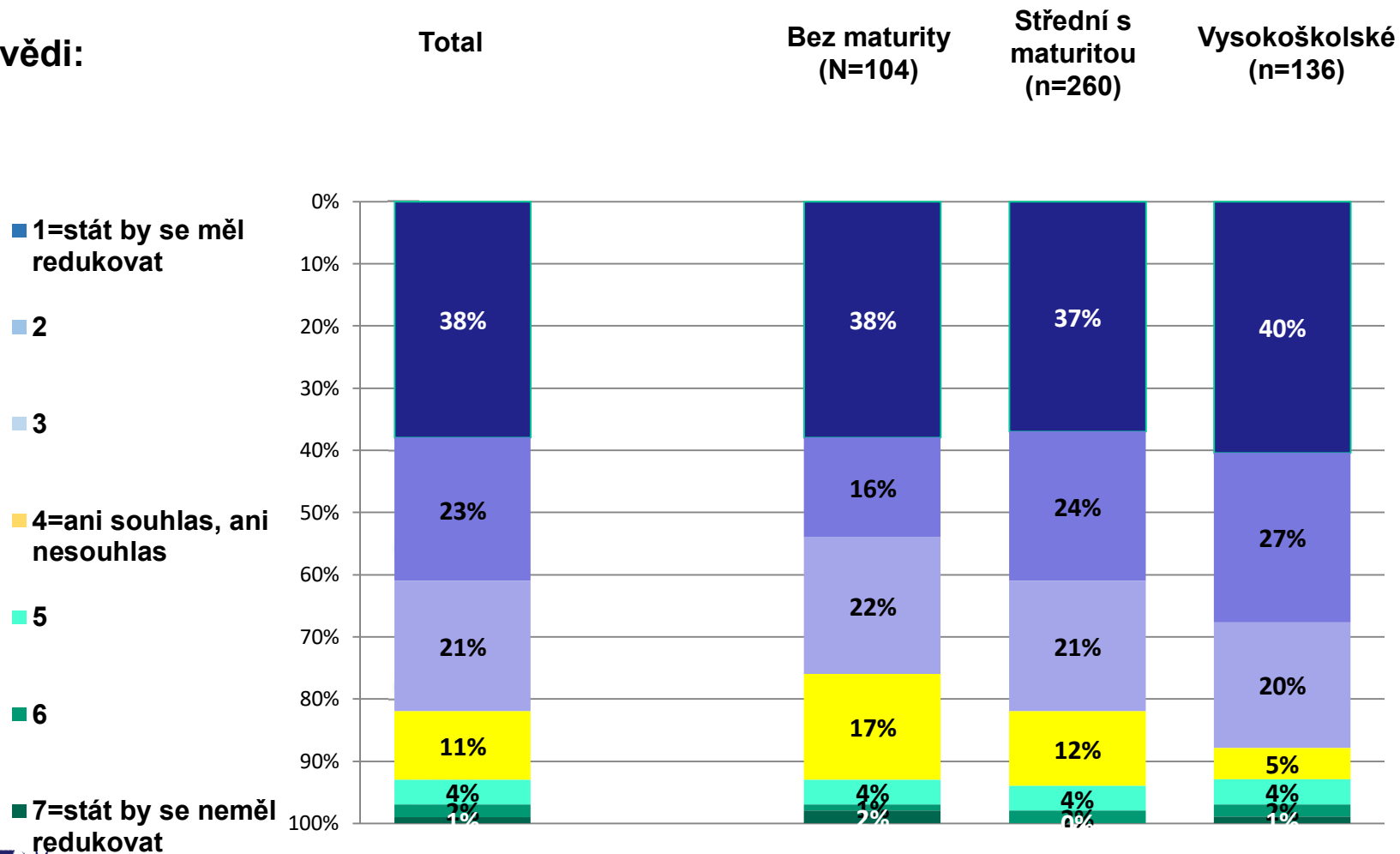
Z grafu je patrné, že na přebujelost státních institucí a organizací upozorňují zejména vysokoškoláci a kupodivu starší občané na rozdíl od těch mladších.

Názor na redukci státního aparátu

Q. 1b. . Jaký je váš názor na redukci státního aparátu (institucí, služeb atd.)?

Odpovědi:

Komentář

Názory občanů na redukci státního aparátu, tedy státních institucí, organizací služeb a dalších různých státních pracovníků jsou jednoznačné. Redukovat a jde přitom jen o sílu, o razanci této redukce.

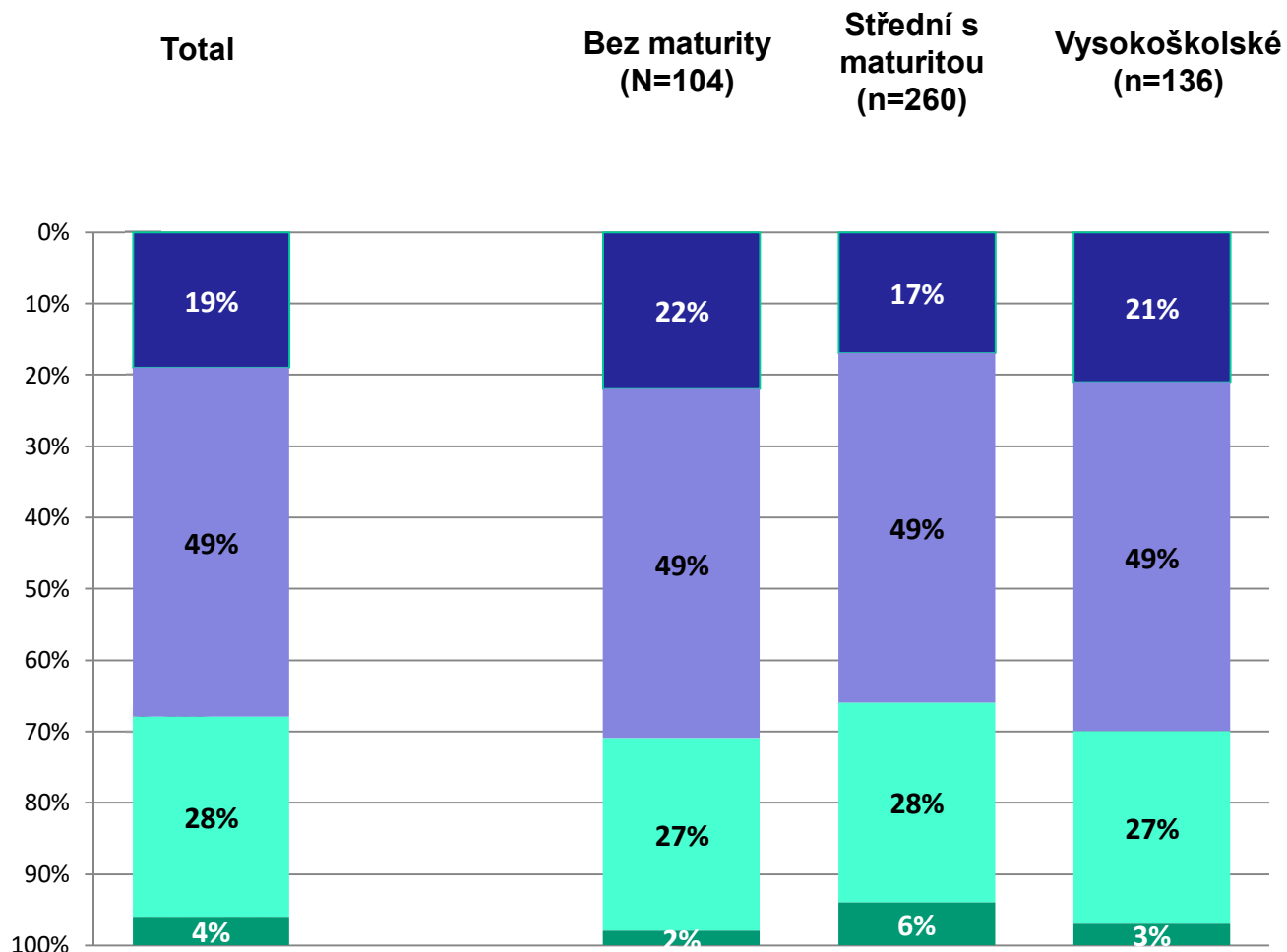
Více než polovina občanů se staví na rasantní redukci, tzn. že by mělo dojít k výraznému snížení státního aparátu.

Neutrální názory, tedy zachování současného stavu mají jen velmi malé zastoupení v naší populaci. A pokud jde o opačné názory, tedy podporující nárůst státního aparátu, ty se vyskytly skutečně jen ojediněle a lze je prakticky pominout.

Omezení činnost státu a zlepšení ekonomické situace

Q. 1c. Souhlasíte s názorem, že razantní omezení činnosti státu, by Vám přineslo výrazné zlepšení ekonomické situace?

Odpovědi:

Komentář

Na spojitost omezení činnosti státu a zlepšení ekonomické situace se dívají občané rozdílně. Přibližně 2/3 lidí přitom souhlasí s názorem, že by razantní omezení činnosti státu výrazně napomohlo zlepšení ekonomické situace.

Opačný názor spočívající v odmítnutí této teze má jen třetina občanů. To ve svých důsledcích znamená, že většina společnosti vidí v razantním omezení činnosti státu jeden z důležitých faktorů zlepšení ekonomické situace v zemi.

Důležité je zároveň zjištění, že tento postoj zastávají všechny kategorie občanů bez ohledu na pohlaví, věk a vzdělání.

Zvýšení ekonomické úrovně státu na úroveň Německa

Q. 1c. Co by podle Vašeho názoru napomohlo, abychom během 10-15 let dosáhli ekonomické úrovně Německa?

Komentář

Na modelovou otázku, co by napomohlo, abychom během 10 – 15 let dosáhli ekonomické úrovně Německa jsme dostali celou škálu odpovědí. Občané se v této otázce ve svých názorech neshodují, uvádějí pestrý seznam nejrůznějších opatření.

Nejčastějším opatřením ke zvýšení ekonomické úrovně by bylo snížení zaměstnanců ve státním sektoru. Další opatření se týkají snížení výdajů státu a zajištění jeho řádného fungování, což jsou nepochybně správná opatření.

V návrzích občanů se kromě řady dalších správných opatření jako je snížení daní, zrušení Senátu, zrušení nepotřebných institucí, zjednodušení legislativy, daňové politiky a dalších, vyskytuje i řada nereálných a zbožných přání. Například změnit mentalitu Čechů, vystoupit z EU, výměna vlády aj.

Podrobnější seznam opatření, které by podle mínění občanů napomohly k dosažení ekonomické úrovně Německa je uveden na dalším slide.

Zvýšení ekonomické úrovně na úroveň Německa

Q. 1c. Co by podle Vašeho názoru napomohlo, abychom během 10-15 let dosáhli ekonomické úrovně Německa?

Navrhované opatření	Odpověď v %
Snížit počet zaměstnanců ve státním sektorů / snížit počet úředníků	14%
Regulovat / snížit / zrušit sociální dávky (těm, kdo nikdy nepracovali)	11%
Nerozkrádat / nekrást / pracovat pro občany státu, ne pro sebe	9%
Snížit platy politiků	8%
Potlačit korupci	8%
Řádný výběr daní / zamezit únikům, neplacení daní	7%
Lepší hospodaření / šetření	6%
Zvýšit platy / příjmy	6%
Lepší dohled nad státními zakázkami / lepší pravidla, přehlednost, transparentnost	5%
Úroveň Německa nikdy nedosáhneme / utopie	5%
Vlastní produkce, výroba (potraviny apod.) / soběstačnost státu / nebýt jen "montovnou"	5%
Snížit daně	5%
Zjednodušení legislativy / snížení byrokracie	4%
Více pracovat / zvýšit produktivitu práce / poctivá práce	4%

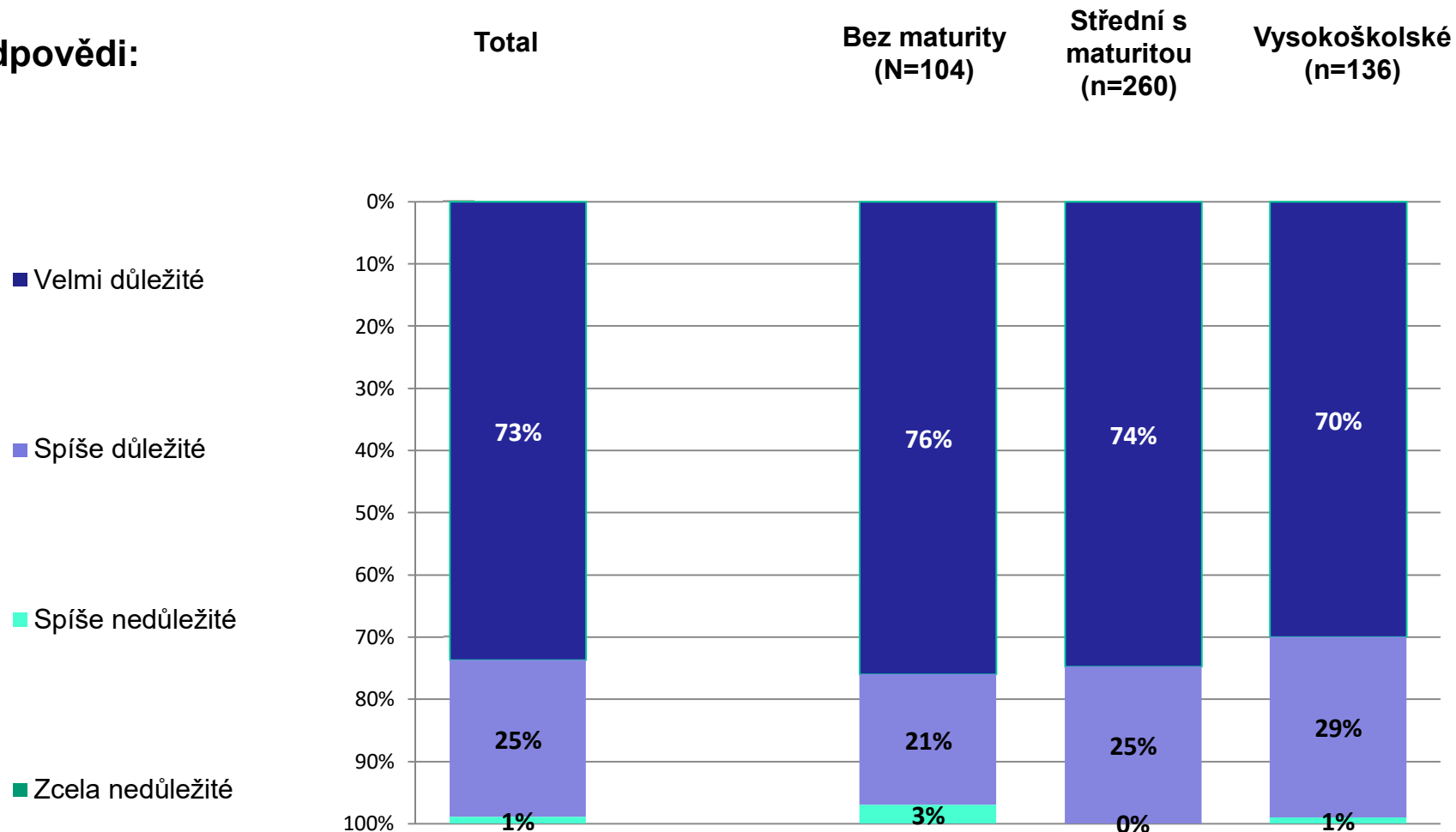
Navrhované opatření	Odpověď v %
Nic / příliš krátká doba	4%
Zjednodušení vybírání daní / úprava daňové politiky	4%
Osobní odpovědnost za rozhodnutí / trestní odpovědnost členů vlády	4%
Zrušit senát	4%
Podpora (drobných) podnikatelů / zemědělců	3%
Trestat viníky / zabavit ukradený majetek	3%
Výměna politiků, vlády / vláda odborníků	3%
Podpora zaměstnanosti, pracovitých lidí	3%
Zrušení nepotřebných institucí / nepodporovat je	2%
Podporovat vědu, školství, vzdělanost	2%
Změnit mentalitu Čechů	2%
Zázrak	2%
Vystoupit z EU	1%
Nevím	16%

Důležitost svobodného rozhodování pro občany

Q. 2. Nakolik je pro Vás důležité svobodné rozhodování o svých záležitostech?

Odpovědi:

Komentář

Svobodné rozhodování o svých záležitostech pokládá velká většina občanů za velmi důležité a zbytek spíše za důležitou záležitost. Lze říci, že svoboda je jeden ze základních předpokladů pro život a práci lidí v naší zemi.

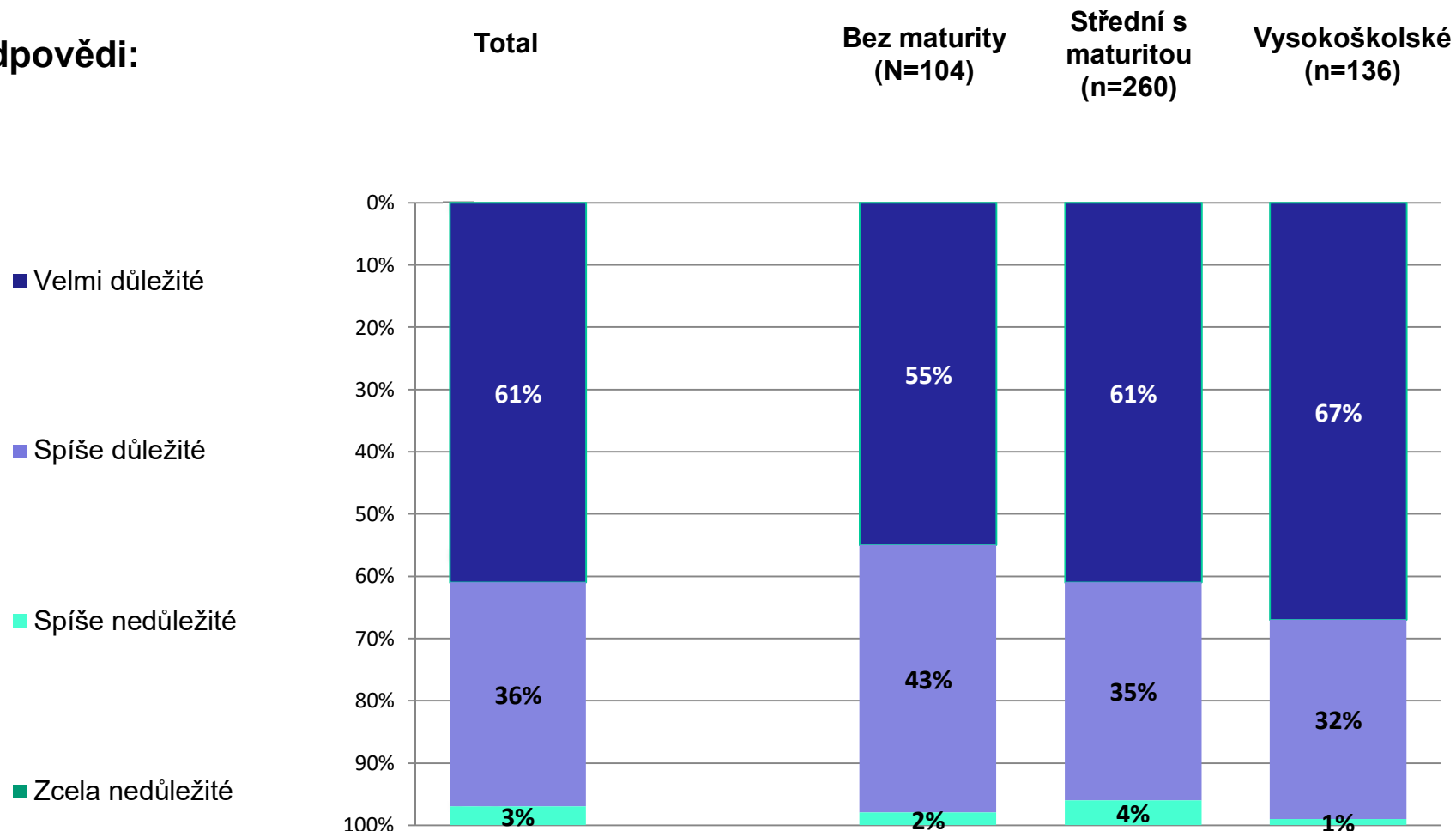
Svoboda v rozhodování o svých záležitostech je nejdůležitější pro podnikatele, živnostníky a svobodná povolání. Významně více než pro zaměstnance, to konec konců odpovídá i jejich životní filosofii a uplatnění na trhu práce.

Rozhodování o vlastním životě

Q. 4. Nakolik je pro Vás důležité mít vliv na okolnosti, které mají dopad na Váš osobní život?

Odpovědi:

Komentář

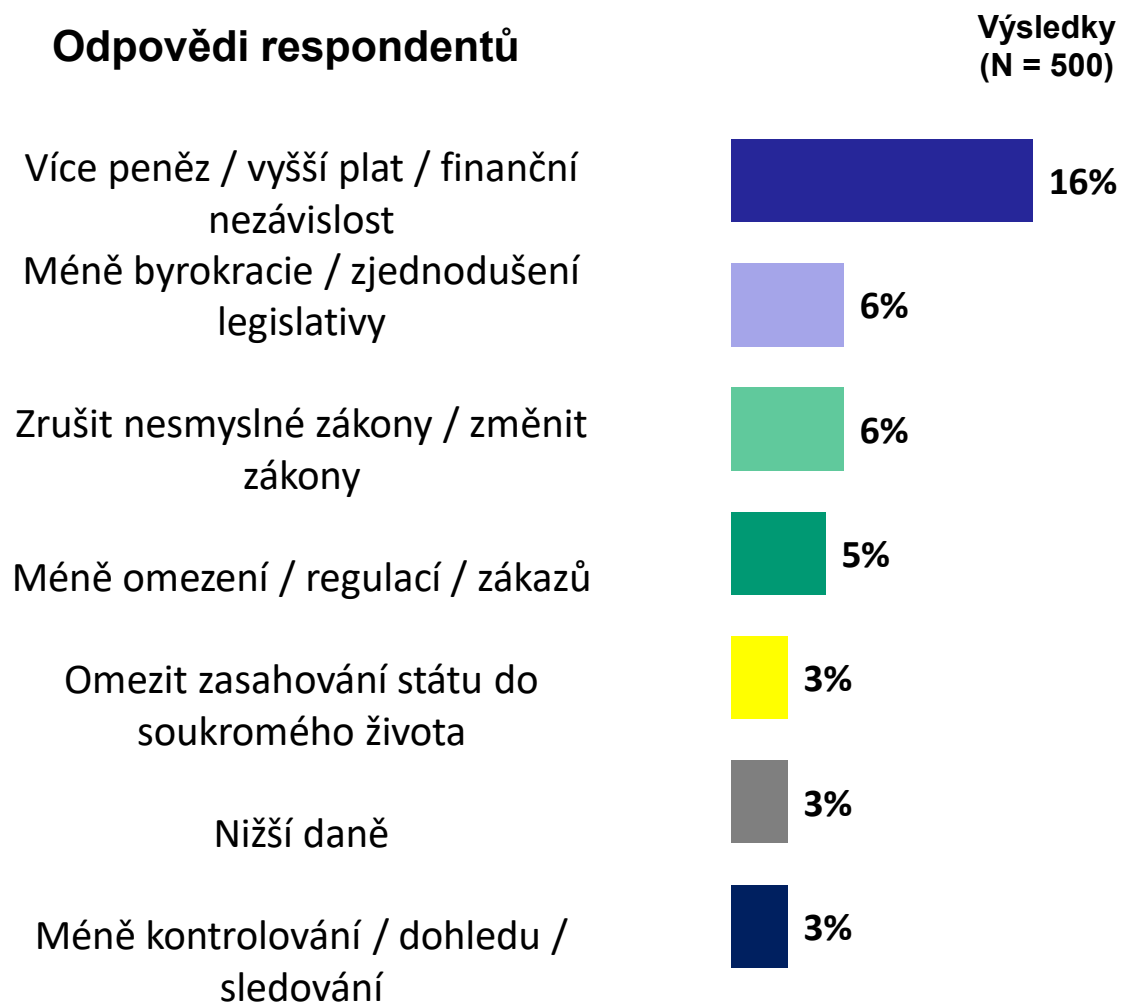
Pro svobodné rozhodování je důležité mít nejen možnost rozhodovat o svých záležitostech, ale též mít vliv na okolnosti s osobním životem související. Této skutečnosti je si vědoma většina našich občanů.

Velkou důležitost vlivu na okolnosti mající dopad na osobní život lidí uznává více než polovina občanů. O něco menší důležitost přikládají této skutečnosti ostatní lidé.

Skutečnost, že svobodné rozhodování má dvě stránky, tj. možnost řešit své záležitosti a zároveň mít možnost ovlivňovat podmínky života a práce si uvědomují více vysokoškolsky vzdělaní občané než lidé s nižším vzděláním.

Možnosti zvýšení svobody občanů

Q3. Co by pomohlo tomu, abyste se cítil/a svobodněji?

Komentář

Občané ve svých volných odpovědích uváděli celou řadu možností zvýšení jejich svobody. Většinou to byly oprávněné záležitosti, např. méně byrokracie, zjednodušení legislativy, úpravu nesmyslných zákonů, méně regulací, nezasahování do soukromého života lidí, méně kontrolování, dohledu a sledování, aj.

Kromě toho část občanů (13%) uvedla, že se cítí svobodní a stávající svoboda je pro ně dostačující. Zároveň nezanedbatelná část občanů (16%) spojuje svoji vyšší svobodu s většími příjmy, s vyšším platem, aby dosáhli vyšší nezávislosti, aby byli méně závislí na někom.

A současně výsledky šetření ukázaly, stejně jako u kvalitativního výzkumu, že část populace nemá v této věci zcela jasno a uvádí ke zvýšení svobody skutečnosti, které se svobodou nesouvisejí, např. méně herců a dramatiků v politice, vyšší důchody, lepší zdraví, zrušení krajů, lepší životní úroveň aj.

Možnosti zvýšení svobody občanů

Q3. Co by pomohlo tomu, abyste se cítil/a svobodněji?

Navrhované opatření	Odpověď v %
Více peněz / vyšší plat / finanční nezávislost	16%
Cítím se svobodně	13%
Zrušit nesmyslné zákony / změnit zákony	6%
Méně byrokracie / zjednodušení legislativy	6%
Méně omezení / regulací / zákazů	5%
Omezit zasahování státu do soukromého života	3%
Nižší daně	3%
Méně kontrolování / dohledu / sledování	3%
Nic	3%
Větší bezpečnost / pocit bezpečí	3%
Větší důchod	3%
Vystoupení z EU / nepodřizování se EU	1%
Svoboda projevu / svobodně říct svůj názor	1%
Nevím	17%

Shrnutí

Státní instituce a organizace jako přebujelé a měly by se v důsledku toho redukovat. Myslí si to 7 občanů z 10. Zároveň platí, že by stát měl méně zasahovat do života občanů.

Většina občanů se rovněž domnívá, že **by omezení činností státu a státního aparátu přineslo zlepšení ekonomické situace** v naší zemi. Nesouhlasný postoj má jen něco méně než třetina obyvatel naší země.

Podpora počtu zaměstnanců ve státním sektorů, snížení počtu úředníků, snížení či zrušení sociálních dávek těm, kteří nikdy nepracovali, minimalizace korupce a řádný výběr daní **jsou také hlavními činiteli, jak zvýšit ekonomickou úroveň státu k dosažení úrovně Německa.**

Naprostá většina občanů pokládá **svobodné rozhodování** o svých záležitostech a možnost mít vliv na okolnosti, které ovlivňují jejich život za velmi důležité. A platí to zejména pro lidi ekonomicky aktivní, pro podnikatele, živnostníky a svobodná povolání.

Další **možnosti zvýšení svobody občanů** jsou nejčastěji spatřovány ve snížení byrokracie, zjednodušení naší platné legislativy, úpravě nesmyslných a zrušení zbytečných zákonů, v omezení různých regulací a regulačních opatření, v nezasahování do soukromého života lidí, v omezení různého dohledu a sledování.

DOTAZNÍK

Q1a. Která z následujících možností se nejvíce blíží Vašemu názoru na úlohu státního aparátu v České republice?

- Státní instituce a organizace jsou přebujelé, měly by se redukovat a stát by měl méně zasahovat do života svých občanů
- Státní instituce a organizace mají přiměřený charakter
- Státní instituce a organizace by mohly posílit, aby toho dělaly více pro občany

Q1b. . Jaký je váš názor na redukci státního aparátu (institucí, služeb atd.)?

Stát by se měl redukovat   Stát by se neměl redukovat

Q1c. Souhlasíte s názorem, že razantní omezení činnosti státu, by Vám přineslo výrazné zlepšení ekonomické situace?

Rozhodně souhlasím

Spíše souhlasím

Spíš nesouhlasím

Rozhodně nesouhlasím

Q1d. Co by podle Vašeho názoru napomohlo, abychom během 10-15 let dosáhli ekonomické úrovně Německa?

.....

Q2. Nakolik je pro Vás důležité svobodné rozhodování o svých záležitostech?

Velmi důležité

Spíše důležité

Spíše nedůležité

Zcela nedůležité

Q3. Co by pomohlo tomu, abyste se cítil/a svobodnější?

.....

Q4. Nakolik je pro Vás důležité mít vliv na okolnosti, které mají dopad na Váš osobní život?

Velmi důležité

Spíše důležité

Spíše nedůležité

Zcela nedůležité

**Libertariánský institut z.s.
Holečkova 1265/36
150 00 Praha 5-Smíchov**

**Telefon: (+420) 271 732 234
(+420) 271 735 587**

E-mail: roman.kriz@libertariani.cz